

**PDC DE 4º DE ESO.
ÁMBITO SOCIO-LINGÜÍSTICO.**

CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, OBXECTIVOS MÍNIMOS, CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN, PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN DE MATERIA PENDENTE.

CONTIDOS

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

Comprensión de textos orais.

- Comprensión de textos propios dos medios de comunicación audiovisual.
- Exposición da información tomada de varios medios de comunicación acerca dun tema de actualidade contrastando os diferentes puntos de vista e as opinións expresadas polos devanditos medios.
- Participación en actividades de aprendizaxe compartida para fomentar estratexias de cooperación e de respecto.
- Utilización da lingua para tomar conciencia dos coñecementos, as ideas e os sentimentos propios e para regular a propia conduta.

Producción textos orais.

- Participación activa en debates e noutras situacións de comunicación reais ou simuladas onde se expresen opinións acerca dun tema de actualidade, ofrecendo argumentos e respectando as normas que rexen a interacción oral organizada.
- Valoración do diálogo como medio de resolución de conflitos, intervencións orais respectuosas con quen nos rodea e actitude de cooperación en situacións de aprendizaxe compartida.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

Comprensión de textos escritos.

- Comprensión de textos propios da vida cotiá e das relación sociais; dos medios de comunicación, de textos publicitarios, etc.
- Comprensión de textos do ámbito académico, como os procedentes de dicionarios, glosarios, enciclopedias e outras fontes de información en diversos soportes, incluíndo fragmentos de ensaios.
- Detección do tema e dos subtemas dun texto argumentativo, análise dos argumentos e elaboración de esquemas que reflictan que se captou a súa mensaxe principal e a súa estrutura.
- Utilización autónoma da biblioteca e das TIC para obter, organizar e seleccionar a información.

- Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que supoñan calquera tipo de discriminación, con especial atención ás procedentes da publicidade e dos xéneros de opinión nos medios de comunicación.

Produción de textos escritos.

- Composición de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais (curricula vitae, reclamacións e solicitudes) e de textos propios dos medios de comunicación en soporte papel ou dixital, como cartas ao director, editoriais, artigos de opinión, columnas, etc.
- Planificación, revisión e boa presentación dos textos escritos, con respecto polas normas gramaticais e ortográficas e mais con adecuación á temática, fins, destinatarios, soporte... de cada escrito.
- Uso das TIC para elaborar textos escritos ben presentados e correctos, aproveitando as posibilidades dos procesadores de textos, correctores ortográficos, etc.
- Utilización da composición escrita como fonte de información e aprendizaxe, como forma de comunicar as experiencias e os coñecementos propios, e como forma de regular a conduta.

Bloque 3. Educación literaria.

- Lectura de novelas e de relatos desde o século XIX ata a actualidade, adecuadas á idade.
- Lectura de relatos contemporáneos de diverso tipo que ofrezan distintas estruturas e voces narrativas.
- Coñecemento das características xerais dos grandes períodos da historia da literatura desde o século XIX ata a actualidade.
- Achegamento a algúns autores e autoras relevantes das literaturas hispánicas e galega desde o século XIX ata a actualidade.
- Composición de textos de intención literaria e elaboración de traballos sobre as lecturas dirixidas.
- Utilización con certa autonomía da biblioteca do centro, das do contorno e de bibliotecas virtuais.
- Desenvolvemento da autonomía lectora e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas.

Bloque 4. Coñecemento da lingua.

- Identificación e uso reflexivo de distintos procedementos de conexión nos textos, con especial atención a conectores de causa, consecuencia, condición e hipótese, e dos mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna, favorecendo a autonomía na revisión dos propios textos.
- Recoñecemento e uso coherente da correlación temporal na coordinación e subordinación de oracións e no discurso relatado (paso de estilo directo a indirecto).
- Recoñecemento dos esquemas semántico e sintáctico da oración, construción e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica

necesaria nas actividades: enunciado, frase e oración; suxeito e predicado; predicado nominal e predicado verbal; suxeito, verbo e complementos; axente, causa e paciente; oración impersoal; oración activa e oración pasiva; oración transitiva e intransitiva; complemento directo, indirecto, de réxime, circunstancial, axente e atributo; oracións subordinadas substantivas, adxectivas e adverbiais.

- Uso de procedementos para compoñer os enunciados cun estilo cohesionado e emprego dos seguintes termos: aposición; adxectivo e oración de relativo explicativos; construción de participio e de xerundio; oración coordinada (copulativa, disxuntiva, adversativa e consecutiva); subordinada causal, consecutiva, condicional e concesiva.
- Uso con certa autonomía de dicionarios e correctores ortográficos dos procesadores de textos.
- Coñecemento e uso reflexivo das normas ortográficas, empregando os termos apropiados na explicación sobre o uso (sílabas tónicas, til diacrítico, etc.) e apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse á norma lingüística.
- Recoñecemento das principais regras de combinación impostas polos verbos en función dos seus argumentos e revisión das conseguíntes estruturas sintácticas e os tipos de oración segundo a natureza do predicado, aplicándoas na construción e revisión de textos; emprego dunha terminoloxía sintáctica apropiada.
- Uso de estratexias de autoavaliación e autocorrección, aceptando o erro como parte do proceso de aprendizaxe.

Bloque 5. Contidos comúns.

- Localización no tempo e no espazo dos acontecementos e procesos históricos máis relevantes do mundo contemporáneo. Identificación dos factores que interveñen nos procesos de cambio histórico. Diferenciación de causas e consecuencias.
- Procura, selección e obtención de información de fontes escritas. Contraste de informacións contraditorias e/ou complementarias a propósito dun mesmo feito ou situación.
- Análise de feitos ou situacións relevantes da actualidade, particularmente de Galicia.
- Valoración dos dereitos humanos e rexeitamento de calquera forma de discriminación ou de dominio.

Bloque 6. Bases históricas da sociedade actual.

- Transformacións políticas e económicas na Europa do Antigo Réxime. As ideas ilustradas.
- Transformacións políticas e socioeconómicas no século XIX. Revolución industrial. Liberalismo, nacionalismo e imperialismo. Novo modelo social e movemento obreiro.
- Crise do Antigo Réxime e construción do Estado liberal na España do século XIX.
- Grandes cambios e conflitos na primeira metade do século XX. Imperialismo, guerra e revolución. A depresión de 1929 e o auxe dos fascismos. A revolución soviética.
- Transformacións na España do século XX: crise do Estado liberal; a II República; guerra civil e represión en Galicia; franquismo.

- Arte e cultura na época contemporánea.

Bloque 7. O mundo actual.

- Os procesos de descolonización e o terceiro mundo. O neocolonialismo. O papel dos organismos internacionais.
- Transición política e configuración do Estado democrático en España. O Estatuto de autonomía de Galicia.
- Proceso de construción da Unión Europea.
- Cambios nas sociedades actuais. Os novos movementos sociais e culturais.
- A desaparición da URSS e a nova orde mundial: globalización e novos centros de poder.
- Focos de tensión e perspectivas no mundo actual.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS.

Nas tres avaliacións trataranse estes bloques:

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

Bloque 3. Educación literaria.

Bloque 5. Contidos comúns.

Asemade na 1ª avaliación:

Bloque 4. Coñecemento da lingua.

- Identificación e uso reflexivo de distintos procedementos de conexión nos textos, con especial atención a conectores de causa, consecuencia, condición e hipótese, e dos mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna, favorecendo a autonomía na revisión dos propios textos.
- Recoñecemento e uso coherente da correlación temporal na coordinación e subordinación de oracións e no discurso relatado (paso de estilo directo a indirecto).
- Recoñecemento dos esquemas semántico e sintáctico da oración, construción e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria nas actividades: enunciado, frase e oración; suxeito e predicado; predicado nominal e predicado verbal; suxeito, verbo e complementos.
- Coñecemento e uso reflexivo das normas ortográficas, empregando os termos apropiados na explicación sobre o uso (síllaba tónica, til diacrítico, etc.) e apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse á norma lingüística.

Bloque 6. Bases históricas da sociedade actual.

- Transformacións políticas e económicas na Europa do Antigo Réxime. As ideas ilustradas.
- Transformacións políticas e socioeconómicas no século XIX. Revolución industrial. Liberalismo, nacionalismo e imperialismo. Novo modelo social e movemento obreiro.

- Crise do Antigo Réxime e construción do Estado liberal na España do século XIX.

Na 2ª avaliación

Bloque 4. Coñecemento da lingua.

- Recoñecemento dos esquemas semántico e sintáctico da oración, axente, causa e paciente; oración impersonal; oración activa e oración pasiva; oración transitiva e intransitiva; complemento directo, indirecto, de réxime, circunstancial, axente e atributo.
- Uso con certa autonomía de dicionarios e correctores ortográficos dos procesadores de textos.
- Uso de estratexias de autoavaliación e autocorrección, aceptando o erro como parte do proceso de aprendizaxe.

Bloque 6. Bases históricas da sociedade actual.

- Grandes cambios e conflitos na primeira metade do século XX. Imperialismo, guerra e revolución. A depresión de 1929 e o auxe dos fascismos. A revolución soviética.
- Transformacións na España do século XX: crise do Estado liberal; a II República; guerra civil e represión en Galicia; franquismo.
- Arte e cultura na época contemporánea.

Bloque 7. O mundo actual.

- Os procesos de descolonización e o terceiro mundo. O neocolonialismo. O papel dos organismos internacionais.

Na 3ª avaliación:

Bloque 4. Coñecemento da lingua.

- As oracións subordinadas substantivas, adxectivas e adverbiais.
- Uso de procedementos para compoñer os enunciados cun estilo cohesionado e emprego dos seguintes termos: aposición; adxectivo e oración de relativo explicativos; construción de participio e de xerundio; oración coordinada (copulativa, disxuntiva, adversativa e consecutiva); subordinada causal, consecutiva, condicional e concesiva.
- Uso con certa autonomía de dicionarios e correctores ortográficos dos procesadores de textos.
- Recoñecemento das principais regras de combinación impostas polos verbos en función dos seus argumentos e revisión das conseguíntes estruturas sintácticas e os tipos de oración segundo a natureza do predicado, aplicándoas na construción e revisión de textos; emprego dunha terminoloxía sintáctica apropiada.

Bloque 7. O mundo actual.

- Transición política e configuración do Estado democrático en España. O Estatuto de autonomía de Galicia.
- Proceso de construción da Unión Europea.
- Cambios nas sociedades actuais. Os novos movementos sociais e culturais.

- A desaparición da URSS e a nova orde mundial: globalización e novos centros de poder.
- Focos de tensión e perspectivas no mundo actual.

MÍNIMOS ESIXIBLES.

1. LECTURA.

- Ler comprensivamente e con entoación adecuada textos apropiados á súa idade.

2. EXPRESIÓN ORAL.

- Traducir o seu pensamento en mensaxes sinxelas e pór en palabras os seus sentimentos.
- Falar con coherencia e adecuándose ao contexto.

3. COMPRENSIÓN ESCRITA.

- Distinguir o esencial do accesorio.
- Comprender textos adecuados ao seu nivel.

4. EXPRESIÓN ESCRITA.

- Reelaborar os contidos dunha unidade didáctica ou tema en resumos e esquemas.
- Presentar adecuadamente os escritos (marxes, caligrafía funcional, estruturación en parágrafos, cohesión e coherencia).
- Dominar a ortografía normativa básica.

5. REFLEXIÓN SOBRE A LINGUA.

- Diferenzar as distintas unidades da lingua.
- Identificar as diferentes categorías morfolóxicas.
- Coñecer o funcionamento básico da sintaxe.
- Dominar os tempos verbais e a voz activa e pasiva.

6. COÑECIMENTOS LITERARIOS.

- Situar cronoloxicamente os movementos literarios, coñecer algunha das súas características fundamentais, así como algún autor e obras máis significativas. Relacionar autores e obras máis significativos cos movementos literarios correspondentes.
- Utilizar os conceptos básicos para a análise literaria: xéneros literarios, prosa e verso, métrica, rima, ritmo e figuras retóricas.

7. COÑECIMENTOS DE HISTORIA.

- Comprender a relación multicausal dos feitos históricos e caracterizar polos seus trazos principais as distintas épocas históricas.
- Ordenar e representar graficamente mediante esquemas, mapas conceptuais, eixos cronolóxicos, etc. as formas de organización social, económica e política, sinalando as principais fases evolutivas.
- Obter, organizar e sintetizar minimamente e de forma clara, precisa e ordenada información relevante a partir de distintas fontes de información.
- Coñecer a grandes liñas os obxectivos e o funcionamento das principais organizacións supranacionais (U.E., O.N.U.).

- Recoñecer na Constitución española os principios e institucións democráticos.
- Desenvolver algunha investigación sinxela sobre un tema de actualidade abordando tarefas de busca e recollida de información, organización e tratamento dos datos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Comprender a intención comunicativa, as ideas principais, os datos relevantes, as teses ou argumentos dos textos orais e escritos.
- Expoñer, explicar, argumentar, resumir e comentar, en soporte papel ou dixital, usando o rexistro adecuado, con claridade e coherencia, respectando as normas gramaticais e ortográficas e valorando a importancia de planificar e revisar o texto.
- Escribir textos propios da vida cotiá, das relacións sociais, dos medios de comunicación e do ámbito académico tendo como referencia os modelos propostos na aula e expresando con claridade as propias opinións razoadas.
- Expoñer unha opinión argumentada sobre a lectura de obras; avaliar a composición xeral e relacionar o sentido da obra e a propia experiencia.
- Consultar de maneira autónoma textos en diferentes soportes co fin de seleccionar información relevante, analizala criticamente, extraer conclusións fundamentadas e integralas nas propias producións, especialmente en traballos do ámbito académico adecuados ao nivel.
- Recoñecer os mecanismos da lingua e coñecer e usar a terminoloxía lingüística adecuada.
- Participar de maneira activa na creación de textos de intención estética tomando como modelo os lidos e comprendendo os recursos que se empregarán; explicar as relacións das obras co contexto histórico e literario en que aparecen e os autores máis relevantes, realizando un traballo de información e de síntese ou de resolución de problemas.
- Situar no tempo e no espazo períodos, feitos e procesos históricos relevantes aplicando as convencións habituais no estudo da historia.
- Identificar as causas e consecuencias de feitos e procesos históricos significativos, establecendo conexións entre elas e recoñecendo a causalidade múltiple que comportan os feitos sociais.
- Expoñer as características sociais, económicas e políticas do Antigo Réxime
- Identificar os trazos fundamentais das revolucións industriais e liberal-burguesas, valorando os grandes procesos de transformación que experimentou o mundo occidental,
- Explicar as razóns da hexemonía política e económica dos países europeos desde a segunda metade do século XIX, identificando os conflitos e problemas que caracterizan estes anos.
- Caracterizar e situar cronoloxicamente e xeográficamente as grandes transformacións e conflitos mundiais que tiveron lugar na primeira metade do século XX.
- Analizar os procesos de cambio desde a segunda metade do século XX, e aplicar este coñecemento á comprensión dalgúns dos problemas internacionais máis destacados da actualidade.

- Identificar e caracterizar as distintas etapas da evolución política, social e económica de España e de Galicia durante o século XX.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN:

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN:

- Atención, a participación e o traballo diario na aula
- Intervencións orais para explicar, preguntar ou expoñer
- Realización de exercicios
- Presentación e exposición de traballos
- Realización frecuente de probas escritas sobre os contidos traballados
- Lecturas comprensivas e expresivas de diferentes tipos de textos
- Realización de traballos sinxelos para expoñer brevemente coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

A nota por avaliación será o resultado de sumar os seguintes apartados:

- 30% procederá das actividades realizadas e recollidas no arquivador.

Estas actividades deberán estar escritas con corrección, limpeza e orde.

- 30% procederá da participación diaria na aula. Esta participación quedará rexistrada no caderno do profesor
- 40% das probas obxectivas de coñecemento que se fagan durante o trimestre.

ACTIVIDADES DE REFORZO.

Aquelas alumnas ou alumnos que non acaden os mínimos para superar a avaliación terán outra oportunidade con actividades de reforzo deseñadas polo profesor.

A medida que se realiza a avaliación continua iranse proponendo os axustes didácticos correspondentes e as distintas actividades de recuperación para os alumnos con maiores dificultades na aprendizaxe.

No enfoque da recuperación teranse en conta as relacións reais que poidan establecerse entre os obxectivos didácticos e os criterios de avaliación de cada unidade que estes alumnos poden alcanzar e realizar. Para iso ofrecemos como pautas as actividades interactivas, as de reforzo e os contidos mínimos.

Entre as actividades de recuperación estarían:

- Repetición de actividades e traballos realizados que se levaron a cabo mal ou con dificultades claras. Aquí o profesor utilizará as correccións oportunas, orientando aos alumnos nas súas posibilidades para alcanzar os obxectivos propostos.
- Novas actividades de reforzo para captar e asimilar os contidos mínimos e máis significativos.
- Actividades que favorezan o cambio de actitude na realización de traballos en grupo.

- Repetición de probas ou a súa reelaboración para o logro funcional de conceptos, procedementos e actitudes.
- Prácticas correspondentes do proceso de aprendizaxe necesaria mediante técnicas de estudo xa explicadas e aplicadas.
- Traballos complementarios de tarefas breves, de investigacións sinxelas, etc., que permitan assimilar os contidos básicos.

PROBA DE SETEMBRO.

Se o/a alumno/a non acadou os criterios mínimos de avaliación en xuño, será examinado en setembro cunha proba escrita na que deberán responder a cuestións básicas do currículo do Ámbito Lingüístico- Social .